

OSREDNJA KNJIŽNICA CELJE

Barbara Jost

**IZOBRAŽEVALNE POTREBE IN INTERESI UPORABNIKOV
KRAJEVNE KNJIŽNICE VOJNIK**

Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Celje, 2023

Ključna dokumentacijska informacija

Ime in PRIIMEK: Barbara JOST

Naslov pisne naloge: Izobraževalne potrebe in interesi uporabnikov krajevne knjižnice Vojnik

Kraj: Celje

Leto: 2023

Št. strani: 28

Št. slik: 9

Št. preglednic: 4

Št. prilog: 1

Št. strani prilog: 5

Št. referenc: 33

Strokovno usposabljanje za bibliotekarski izpit je potekalo v Osrednji knjižnici Celje.

Mentor v času strokovnega usposabljanja: dr. Andreja Videc, Osrednja knjižnica Celje

UDK: 027(497.4Vojnik) 37.013.321

Ključne besede: splošne knjižnice, neformalno izobraževanje, izobraževalne potrebe, permanentno izobraževanje, izobraževanje odraslih, uporabniki knjižnic

Izvleček

Izobraževanje je ena izmed glavnih nalog splošnih knjižnic, vseživljenjsko učenje pa danes nujno za uspešno in polno življenje posameznika. Osrednja knjižnica Celje želi svojim uporabnikom nuditi storitve in dejavnosti, ki bodo posameznika na izobraževalni poti podpirale. V enoti Vojnik smo zaznali želje uporabnikov in potrebe lokalnega okolja po večji ponudbi neformalnih izobraževanj, zato smo se odločili, da izvedemo raziskavo, ki bo natančneje ugotovila izobraževalne potrebe in interese obstoječih in potencialnih uporabnikov. Ugotavljanje potreb smo izvedli z raziskovalnima metodama analiza dokumentacije in anketnim vprašalnikom. Analizirali smo obstoječo ponudbo neformalnih izobraževanj v Občini Vojnik, proučili nekatere demografske podatke ter strateške in druge dokumente, ki se nanašajo na to področje. V anketi je sodelovalo 83 anketiranih, dobili pa smo naslednje rezultate: večina anketiranih je zainteresirana za neformalno izobraževanje v Knjižnici Vojnik, najbolj jih zanimajo teme vrt in rastline, telesno in duševno zdravje, domoznanstvo in potovanja, branje in pisanje ter tuji jeziki. Za uporabnike najbolj zanimivi obliki izobraževanj sta enkratno predavanje in delavnica v živo. Najprimernejši čas za izvedbo izobraževanj je zimsko popoldne med delavniki. Uporabniki so za določena izobraževanja pripravljene prispevati manjši znesek. Raziskava je bila opravljena s pomočjo dokaj majhnega vzorca raziskovancev, zato njene rezultate težko posplošujemo na celotno populacijo, dajejo pa Knjižnici Vojnik pomembne usmeritve za pripravo neformalnih izobraževanj.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	1
2	VSEŽIVLJENJSKO UČENJE, NEFORMALNO IZOBRAŽEVANJE IN SPLOŠNA KNJIŽNICA	2
2.1	opredelitev pojmov IZOBRAŽEVANJE in UČENJE	2
2.2	SPLOŠNA KNJIŽNICA IN IZOBRAŽEVANJE	4
2.3	UGOTAVLJANJE IZOBRAŽEVALNIH POTREB.....	6
3	KNJIŽNICA VOJNIK IN IZVAJANJE DEJAVNOSTI ZA UPORABNIKE	7
4	PREDSTAVITEV RAZISKAVE O IZOBRAŽEVALNIH POTREBAH UPORABNIKOV MESTNE KNJIŽNICE LJUBLJANA	10
5	RAZISKAVA.....	12
5.1	NAMEN IN CILJI RAZISKAVE	12
5.2	ANKETA IN ANKETIRANCI	13
5.3	REZULTATI ANKETE.....	16
6	RAZPRAVA	21
7	ZAKLJUČEK.....	25
8	NAVEDENI VIRI IN LITERATURA.....	25

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Obisk v Knjižnici Vojnik v letih 2021 in 2022	8
Preglednica 2: Spol anketirancev	14
Preglednica 3: Starost anketirancev	14
Preglednica 4: Status anketirancev	15

KAZALO SLIK

Slika 1: Aktivni člani knjižnice Vojnik v letu 2022 po kategorijah.....	8
Slika 2: Izobrazbena struktura anketirancev.....	15
Slika 3: Občina stalnega prebivališča.....	16

Slika 4: Delež anketirancev, ki bi se udeležili neformalnih izobraževanj v Knjižnici Vojnik (n = 83).....	16
Slika 5: Povprečna ocena udeležbe anketirancev po posameznih temah izobraževanja.....	18
Slika 6: Želena oblika izobraževanja.....	19
Slika 7: Delež anketirancev, ki bi bili pripravljene za določeno obliko izobraževanja kriti del stroškov.....	19
Slika 8: Najprimernejši letni čas za udeležbo na izobraževanjih	20
Slika 9: Najprimernejši čas dneva za udeležbo na izobraževanjih.....	21

ZAHVALA

Zahvaljujem se vodstvu Osrednje knjižnice Celje za možnost strokovnega usposabljanja in opravljanja bibliotekarskega izpita. Hvala prav vsem, ki ste z mano delili svoje znanje in izkušnje. Posebej pa hvala mentorici dr. Andreji Videc za vse usmeritve, dosegljivost, pomoč in spodbude; in hvala Betki Hutinski za zaupanje, podporo in izmenjavo idej.

1 UVOD

Učenje in izobraževanje sta pomemben del našega življenja, ki je danes ne samo neizbežen, če želimo uspešno delovati v sodobni družbi (tako poklicno kot zasebno, v družini in civilni družbi), ampak je tudi dejavnost, ki nam lahko prinaša zadovoljstvo, nas osebno bogati, pomaga razvijati naše potenciale, prispeva k samouresničitvi in omogoča ustvarjalno preživljati prosti čas.

Osrednja knjižnica Celje (dalje OKC) je splošna knjižnica, ki izvaja knjižnično dejavnost kot javno službo na območju Mestne občine Celje in po pogodbi za občine Dobrna, Štore in Vojnik. Je osrednja območna knjižnica za Celjsko območje. Posebne naloge osrednje območne knjižnice izvaja za enajst osrednjih knjižnic (Knjižnica Antona Sovreta Hrastnik, Knjižnica Laško, Osrednja knjižnica Mozirje, Knjižnica Rogaška Slatina, Splošna knjižnica Slovenske Konjice, Knjižnica Šentjur, Knjižnica Šmarje pri Jelšah, Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje, Knjižnica Velenje, Knjižnica Mileta Klopčiča Zagorje ob Savi, Medobčinska splošna knjižnica Žalec). V okviru OKC deluje Univerza za tretje življenjsko obdobje, ki izvaja glavno izobraževalnih vsebin za starejše odrasle uporabnike, ostali segmenti pa pokrijejo izobraževalne potrebe preostalih starostnih skupin (predšolski, šolski otroci, mladi in odrasli). Knjižnica je v svoj strateški načrt za obdobje 2021–2025 med strateške cilje med drugim uvrstila tudi razvoj celovitega sistema izobraževanja uporabnikov, v okviru katerega načrtuje »pripravo ponudbe izobraževanj za uporabo knjižničnih storitev ter za izboljšanje različnih vidikov funkcionalne pismenosti in o temah, ki zajemajo širši krog ljudi.« (Osrednja knjižnica Celje, 2020, str. 26)

V pisni nalogi najprej predstavljamo teoretični okvir vseživljenjskega in neformalnega izobraževanja in opredelimo izobraževalne potrebe. V nadaljevanju predstavljamo kratko analizo okolja Knjižnice Vojnik in Občine Vojnik na področju vseživljenjskega in neformalnega izobraževanja. Ob začetku naše raziskave smo si zastavili raziskovalna vprašanja, v katerih nas je zanimalo, kakšna je obstoječa ponudba neformalnih izobraževalnih programov v lokalni skupnosti in kakšne so značilnosti sedanjih in potencialnih uporabnikov knjižnice Vojnik. Želeli smo ugotoviti, katere izobraževalne potrebe in interese imajo uporabniki krajevne knjižnice Vojnik (identificirati tematska področja), nadalje ugotoviti pripravljenost uporabnikov za vključitev v takšno izobraževanje, izvedeti, kakšnih oblik izobraževanja bi se bili pripravljene udeležiti in ali so pripravljene prispevati kakšen minimalni znesek za izobraževanje. V mislih

smo imeli daljša izobraževanja, kot so jezikovni tečaji, kjer izobraževanj z lastnim kadrom knjižnica ne bi mogla izvesti. Prav tako nas je zanimalo, kateri je najboljši čas izvedbe neformalnega izobraževanja. Da bi odgovorili na omenjena vprašanja, smo proučili nekaj temeljnih virov, analizirali sprejete strateške dokumente Občine Vojnik in Osrednje knjižnice Celje ter z metodo spletne ankete zbrali potrebne podatke. Rezultati raziskave bodo OKC pomagali pri načrtovanju izobraževalnih aktivnosti krajevne knjižnice Vojnik.

2 VSEŽIVLJENJSKO UČENJE, NEFORMALNO IZOBRAŽEVANJE IN SPLOŠNA KNJIŽNICA

Knjige so več stoletij veljale za izključne prenašalke znanja, védenja in informacij, knjižnice pa za »hrame učenosti«. V zadnjih desetletjih imamo z nastankom in razvojem informacijsko-komunikacijskih tehnologij boljši dostop do najrazličnejših informacijskih virov kot kadarkoli prej v zgodovini. Hkrati so potrebe po vseživljenjskem učenju in stalnem spopolnjevanju ali pridobivanju novih znanj čedalje večje (Štendler, 2010). Slovenske splošne knjižnice so se spremenjenim družbenim razmeram in potrebam uporabnikov skušale prilagoditi, zato so knjigam in serijskim publikacijam, ki so prej večinoma sestavljale knjižnično zbirko, dodale nove medije, npr. CD-je, DVD-je, Blue raye, e-knjige, hkrati so svojim uporabnikom med prvimi ponudile dostop do interneta in elektronskih podatkovnih zbirk (Štendler, 2010). Ponudba podatkovnih zbirk se v zadnjih desetletjih še naprej krepi (zvočne e-knjige Audibook, Baza slovenskih filmov ipd.).

2.1 OPREDELITEV POJMOV IZOBRAŽEVANJE IN UČENJE

»Izobraževanje kot družbena dejavnost in dejavnost posameznika je ključnega pomena za razvoj vsake družbe. Njegova vloga in pomen sta se v zgodovini sicer spreminjala in izobraževanje je bilo temu primerno različno cenjeno in zaželeno, zmeraj pa je bilo povezano z razvojem in napredkom.« (Jelenc, 1996, str. 7) Dostop do izobraževanja je ena osnovnih človekovih pravic, ki jo zagotavljata Ustava Republike Slovenije (1991, 57. člen) in Splošna deklaracija človekovih pravic (2018, 26. člen). Oba akta določata obveznost osnovnošolskega izobraževanja; Ustava določa, da je izobraževanje obvezno, 26. člen Splošne deklaracije človekovih pravic (2018) pa, da je izobraževanje »usmerjeno k polnemu razvoju človekove osebnosti in utrjevanju spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Spodbuja

razumevanje, strpnost in prijateljstvo med vsemi narodi in rasnimi ali verskimi skupinami ter podpira dejavnosti Organizacije združenih narodov za ohranjanje miru.«

Najprej pojasnimo odnos med učenjem in izobraževanjem. »Učenje lahko široko opredelimo kot vsako dejavnost, namerno in nenamerno ali naključnostno, s katero posameznik z učenjem spreminja samega sebe.« (Jelenc, 1996, str. 10) V ospredje postavlja posameznika in temelji na njegovih potrebah in lastni dejavnosti, pri tem pa so lahko upoštevane tudi družbene potrebe. Učenje poteka povsod, v vseh položajih, okoliščinah in priložnostih; vsebine se prepletajo in niso zelo načrtno usmerjene na predmet; je del življenja in traja vse življenje. »Učimo se tudi drug od drugega, ne le pod strokovnim vodstvom.« (Jelenc, 2008, str. 12)

Izobraževanje pa Jelenc (1996, str. 10) pojasnjuje, da »je sestavljeno iz pripravljenih strukturiranih in bolj ali manj organiziranih položajev, v katerih se odrasli uči in sprejema informacije.« V tem primeru sta vloga in dejavnost udeleženca določena od zunaj, v ospredju je predvsem pridobivanje znanja, spretnosti, navad ali učenje, ki poteka v procesu, ki je praviloma uradno (ni pa nujno) opredeljeno s cilji, normirano, strukturirano, predmetno usmerjeno in organizirano od zunaj. Proces (pridobivanja znanja itn.) se strokovno organizira in nadzoruje, praviloma s poukom in učiteljem (Jelenc, 1996). Kakor je razvidno iz navedenih definicij, je učenje širši pojem in Jelenc (2008, str. 13) navaja, da je izobraževanje ena od možnosti za izpeljavo učenja.

Poglejmo si še pojem usposabljanje, ki ga Jelenc (1991, str. 17) opredeli kot »sistematično razvijanje znanja, vedenja in spretnosti, ki jih mora obvladati posameznik, da bi lahko ustrezno opravljal določeno nalogo.«

Če pogledamo na izobraževanje z zornega kota formalnosti ali neformalnosti, ločimo tri področja izobraževanja ali učenja, in sicer: formalno, neformalno in priložnostno. Z vidika obravnavane teme v pričujoči pisni nalogi se nam zdi potrebno opredeliti neformalno izobraževanje. Avtor Jelenc (2016, str. 58) definira neformalno izobraževanje kot »izobraževanje odraslih, ki ni namenjeno pridobivanju formalnega izkaza, kot so spričevalo, diploma, javno priznana stopnja izobrazbe ali usposobljenosti, temveč zadovoljitvi drugih izobraževalnih potreb in/ali interesov udeleženca izobraževanja, ki jih ta želi ali namerava pridobiti. V skladu z opisanimi značilnostmi je stopnja formaliziranosti neformalnega

izobraževanja manjša kot pri formalnem izobraževanju, vendar pa so pri njegovi izpeljavi pomembne prvine tudi načrtovanost, strukturiranost, sosledična organiziranost itn.«

Z vidika splošnih knjižnic je pomembno, da opredelimo tudi pojem vseživljenjsko učenje. Jelenc (2007, v Jelenc 2016, str. 25) ga definira kot »dejavnost in proces, ki zajema vse oblike učenja, bodisi formalno bodisi neformalno in aformalno ter naključnostno ali priložnostno. Poteka v različnih učnih okoliščinah, od rojstva prek zgodnjega otroštva in odraslosti do konca življenja, s ciljem, da se zboljšajo posameznikovo znanje in spretnosti. Z učenjem pridobivamo tudi interese, značajske poteze, vrednote, odnos do sebe in drugih ter druge osebne lastnosti.« Jelenc (2016) opozarja na to, da pojem vseživljenjsko učenje ne označuje le izobraževanja in učenja odraslih, ampak poteka celo življenje in vključuje tudi začetno izobraževanje ali šolanje otrok in mladine.

Na tem mestu se nam zdi pomembna tudi opredelitev pojma »odraslost«. Oznaka odrasel je relativna in ni enoznačna. Definicije so odvisne od pričakovanj družbe in časa, v katerem človek živi (Ličen, 2006, str. 30), razlikujejo pa se tudi glede na biološki, psihološki, andragoški in pravni vidik opredeljevanja (Šinko, 2014). Ker govorimo o vseživljenjskem učenju, naj omenimo dve opredelitvi, ki se nam z vidika knjižnic zdita pomembni. Andragogika odraslost določa po položaju osebe v izobraževalnem ali učnem procesu (Jelenc, 1996). Tako je odrasli v izobraževanju katera koli oseba, »ki je prekinila redno šolanje in je prevzela nove družbene vloge, poleg tega pa se še od časa do časa izobražuje ali pa se neprekinjeno izobražuje« (Krajnc, 1979, str. 46). V bibliotekarski stroki pa je v skladu s Strokovnimi priporočili in standardi za splošne knjižnice (2018) kot odrasla opredeljena oseba, starejša od 18 let.

2.2 SPLOŠNA KNJIŽNICA IN IZOBRAŽEVANJE

Splošna knjižnica ima po Bibliotekarskem terminološkem slovarju dva pomena, in sicer je »knjižnica, ki razpolaga s knjižničnim gradivom različnih vrst in strok« – sinonim zanjo je tudi »univerzalna knjižnica«; in je »knjižnica, ki je namenjena splošni vzgoji, izobraževanju, kulturi in razvedrilu« (Kanič idr., 2011).

Avtorica Novljan (2004, str. 109) piše, da so splošne knjižnice »prepoznane kot nepogrešljive sodelavke posameznika in skupin v procesu učenja.« Ovrednoti jih kot organizacije, ki

»zmorejo bolj kot katerekoli druge ponuditi različne možnosti za motivirano učenje slehernega občana, hkrati pa te možnosti primerno prilagajajo posamezniku« (Novljan, 2004, str. 109), ko nudijo storitve na področjih ugotavljanje izobraževalnih potreb, motiviranje za učenje, informirajo o možnostih izobraževanja, oskrbujejo uporabnike s študijskim gradivom in ugodnostmi za učenje, izobražujejo za uporabo knjižnic, informacijskih virov in gradiva, nudijo svetovanje in pomoč ter prirejajo različne izobraževalne oblike.

Knjižnica opravlja štiri temeljne naloge: zagotavlja dostop do informacij, izobraževanje, ima socialno in kulturno vlogo (Šinko, 2014). V nadaljevanju bomo podrobneje pogledali izobraževalno vlogo knjižnice v terminološkem okviru in nato še v zakonodajnem.

Bibliotekarski terminološki slovar izobraževanje uporabnikov opredeli kot »načrtno individualno ali skupinsko usposabljanje uporabnikov za samostojno uporabo knjižnice in informacijskih virov« (Kanič idr., 2011).

Zakon o knjižničarstvu (ZKnj-1, 2001) določa izvajanje knjižnične dejavnosti, ki je knjižnična javna služba, ki med drugim zajema »pridobivanje in izobraževanje uporabnikov« (Zknj-1, 2001, 2. člen), 16. člen pa nalaga splošnim knjižnicam sodelovanje v vseživljenjskem izobraževanju. Uredba o osnovnih storitvah knjižnice (2003) opredeljuje, da knjižnica zagotavlja usposabljanje uporabnikov¹ – v tem primeru kot usposabljanje za uporabo knjižnice.

Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (2018) obravnavajo izobraževalno vlogo splošnih knjižnic v okviru knjižnične vloge: pridobivanje znanja. Namen vloge definirajo kot podporo prebivalcem pri učenju in izobraževanju, tako iz lastnega interesa posameznikov kot učenju zaradi zahtev dela ali formalnega izobraževanja ter kot podpora razvoju različnih oblik pismenosti. Dokument knjižnično vlogo podrobneje definira, opredeljuje knjižnično zbirko, ureditev in posebnosti pri njenem oblikovanju, določa prostorske pogoje in nudi nabor potencialnih partnerjev ter načine sodelovanja. Med možnimi oblikami dela navaja zagotavljanje dostopnosti in uporabe knjižničnega gradiva in prostorov, svetovanje pri iskanju gradiva in informacij, pri uporabi opreme ter nudenje informacij o ponudnikih izobraževanj in

¹ Uporabnik knjižnice je fizična ali pravna oseba, ki uporablja storitve in gradivo knjižnice v njenih prostorih ali na daljavo. Knjižnične storitve vključujejo fizične storitve, elektronske storitve in uporabo knjižničnih prostorov.« (Definicije statističnih spremenljivk 2022, 2022)

njihovih programih, organizacija ciljanih prireditev (predavanja, predstavitve, izvajanje izobraževanj itd.). Standardi določajo, da bi naj bila knjižnica v lokalni skupnosti prepoznana kot »vrata do znanja«.

Strategija razvoja slovenskih splošnih knjižnic ... (2022) na področju Inovativne in proaktivne knjižnice v času sprememb, v okviru cilja 3.2 Razvoj splošnih knjižnic na področju zagotavljanja in spodbujanja dostopa do zanesljivih informacij ter njihove izobraževalne vloge za dvig informacijske pismenosti predvideva ukrep »krepitev izobraževalne vloge splošnih knjižnic za dvig informacijske pismenosti z elementi medijske, digitalne in meta pismenosti« (Strategija razvoja slovenskih splošnih knjižnic ..., 2022, str. 21).

Leta 2023 je bil sprejet nov Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (2023), ki je bil pripravljen na podlagi najnovejših strokovnih priporočil in standardov (Gujtman, 2023) ter med drugim določa minimalne vrednosti pogojev za obseg izobraževalne dejavnosti.

IFLA-UNESCO Public Library Manifesto ... (2022) tudi spodbuja formalno in neformalno učenje: Poslanstvo knjižnice je zagotavljanje dostopa do širokega nabora informacij in idej brez cenzure, podpiranje formalnega in neformalnega izobraževanja na vseh ravneh ter vseživljenjskega učenja, ki omogoča stalno, prostovoljno in samostojno iskanje znanja za ljudi v vseh življenjskih obdobjih (The IFLA-UNESCO Public Library Manifesto ..., 2022, str. 2).

2.3 UGOTAVLJANJE IZOBRAŽEVALNIH POTREB

Da bi knjižnica izobraževalno vlogo lahko uspešno uresničevala, je potrebno »poznavanje izobraževalnih potreb v lokalnem okolju in ponudnikov izobraževanj.« (Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice, 2018, str. 44) Potrebe uporabnikov so »temelj poslovanja in delovanja knjižnice [...]. Kakovostne storitve so lahko izpeljane samo, če knjižnica upošteva potrebe svojih uporabnikov in oblikuje svoje storitve tako, da jih zadovolji. Zadovoljni uporabniki so najboljši zagovorniki knjižničnih storitev.« (Gill et al., 2002, v Pinter, 2004, str. 43).

Za ugotavljanje potreb uporabljamo različna poimenovanja, in sicer analiza, ocenjevanje, evalvacija potreb (Ličen, 2015, str. 7), vsaka pa implicira svoje pristope. Besedno zvezo analiza

potreb navadno uporabljamo, ko raziskujemo tudi vzroke za nastale potrebe. Ko uporabljamo besedno zvezo ocenjevanje potreb, izhajamo iz ugotovitev pri opazovanju prakse in sklepamo o potrebah. V podjetniških okoljih se pogosto zaradi namena, da bi ugotavljanje izobraževalnih potreb čim bolj približali potencialnim udeležencem programa in da jim ne bi beseda »potreba« zbužala negativnih asociacij na nek primanjkljaj, uporablja izraz ugotavljanje ali proučevanje izobraževalnih interesov namesto ugotavljanje potreb (Ličen, 2015, str. 7).

Ugotavljanje izobraževalnih potreb je »proces raziskovanja problemov, primanjkljajev in možnosti, ki jih lahko pomagamo reševati oz. uresničevati (tudi) z izobraževanjem.« (Ličen, 2015, str. 34) Ugotavljanje potreb je »povezano s proučevanjem okolja, kulture, življenja, razvoja (makro raven), posameznikovih želja, interesov, aspiracij (mikro raven posameznika).« (Ličen, 2015, str. 34)

Zakaj sploh potrebujemo analizo potreb? Ličen (2015, str. 33) navaja naslednje namene: da bi ugotovili, kaj je razlika med obstoječim in zelenim (osvetliti probleme); da bi se čim bolj prilagodili potrebam udeležencev glede ciljev, metod in vsebin; da ne bi načrtovali projektov, ki so preobsežni ali preskromni glede na okolje, kjer poteka izobraževanje; da bi bolje povezali vir s strategijami; da bi razvili cilje izobraževanja in nato programe.

Obstajajo različni modeli za načrtovanje izobraževalnih programov za odrasle, ki pa imajo vsi na začetku fazo analize potreb. Mi smo izbrali model andragoškega cikla, ki vključuje naslednje faze: analiza potreb, planiranje in programiranje, izvedba / uresničevanje programa, evalvacija programa (Ličen, 2015, str. 25).

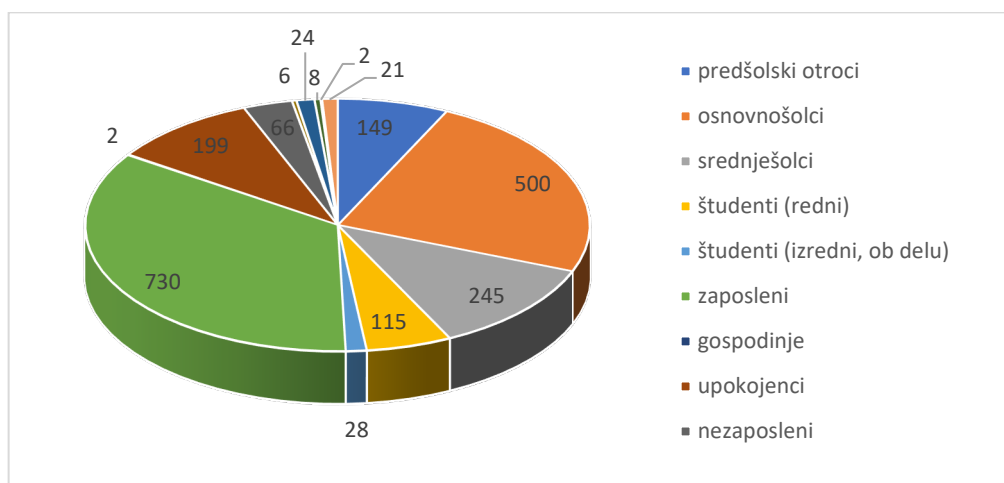
3 KNJIŽNICA VOJNIK IN IZVAJANJE DEJAVNOSTI ZA UPORABNIKE

Osrednja knjižnica Celja je imela konec leta 2022 z vsemi svojimi enotami (Dobrna, Šmartno, Štore in Vojnik) 15.627 aktivnih članov, v svojih zbirkah pa 386.084 enot knjižničnega gradiva. Skupaj je v letu 2022 organizirala 408 ur organiziranega izobraževanja in 192 prireditev (Osrednja knjižnica Celje, 2023).

Enota Vojnik je leta 2022 obeležila 40-letnico delovanja. S svojo dejavnostjo pokriva območje Občine Vojnik. Po podatkih Statističnega urada RS je sredi leta 2022 v občini prebivalo 9.099

prebivalcev (4.569 moških in 4.530 žensk) (Statistični urad Republike Slovenije, b. d.). V začetku leta 2022 je bil delež prebivalcev, starih od 0 do 14 let – 15,3-odstoten, starih od 15 do 64 let – 64-odstoten in starih 65 let ali več – 20,8-odstoten.

Ob koncu leta 2022 je imela enota Vojnik 2.008 aktivnih članov. V strukturi aktivnega članstva prevladujejo kategorije zaposleni (36,35 %), osnovnošolci (24,9 %), srednješolci (12,2 %), upokojenci (9,91 %), sledijo predšolski otroci (7,42 %), redni in izredni študentje (7,12 %) ter nezaposleni (3,29 %). Ostale kategorije (pravne osebe, tuji državljani in ostalo – kmetje, gospodinje itd.) predstavljajo skupaj 3,44-odstotni delež vseh aktivnih članov.

Slika 1: Aktivni člani knjižnice Vojnik v letu 2022 po kategorijah²

V letu 2022 je Knjižnica Vojnik zabeležila 30.170 obiskov, člani pa so si izposodili 139.482 enot knjižničnega gradiva.

Preglednica 1: Obisk v Knjižnici Vojnik v letih 2021 in 2022

Vrsta obiska	2021	2022	Indeks
zaradi izposoje na dom	13.947	15.504	111,2
obisk čitalnice	606	498	82,20
obisk prek interneta	10.090	9.950	98,6
obisk / bibliofon	227	65	28,6
obisk bibliop. ur in prireditve	962	4.153	432,2
Skupaj	25.832	30.170	116,8

² Če je član v izbranem obdobju zamenjal kategorijo članstva, je pri vmesnih prikazih statističnih podatkov upoštevan večkrat, v skupnem seštevku statistike aktivnih članov pa samo enkrat.

Poleg izposoje knjižničnega gradiva in bibliopedagoškega dela za predšolske in šolske otroke (v letu 2022 120 ur) organizira Knjižnica Vojnik za uporabnike različna predavanja, delavnice, predstavitve knjig, gosti razstave, organizira okrogle mize na temo družbenih vprašanj ipd. Tako je knjižnica v letu 2022 organizirala 32 prireditev, od tega je bilo s področja izobraževanja odraslim uporabnikom knjižnice namenjenih 12 delavnic in predavanj (Osrednja knjižnica Celje, 2023).

Glede na Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (2023) sodi Knjižnica Vojnik med krajevne knjižnice I in zanje določa, da »v okviru organiziranja posebnih oblik dejavnosti iz 6. člena tega pravilnika izvede na 1.000 prebivalcev letno skupaj najmanj pet izvedb dejavnosti iz drugega odstavka 16. člena zakona za namen izobraževanja ter razvoja informacijske, bralne pismenosti in drugih pismenosti ter bralne kulture, osebnega razvoja, medkulturnega dialoga, informiranja in vključevanja v družbo.« (Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe, 2023, 18. člen) To pomeni, da mora Knjižnica Vojnik glede na število prebivalcev v občini Vojnik izvesti letno vsaj 45 dejavnosti za namen izobraževanja in razvoja zgoraj naštetih področij, kar je, kot kažejo zgornji podatki, že dosegla.

Ob vse pogostejšem zaznavanju želja uporabnikov po dodatnih izobraževanjih, se je knjižnica odločila, da naredi korake k večji ponudbi neformalnega izobraževanja. K temu jo spodbuja tudi Vizija in strategija razvoja občine Vojnik 2020–2030 na podlagi vrednot in stalne participacije občanov (Občina Vojnik, 2019), ki je kot enega izmed petih razvojnih stebrov opredelila izobraževanje, znotraj tega pa cilj: »povečalo se bo število izobraževalnih programov za starejšo populacijo«, in sicer bi naj do leta 2030 bilo v občini 5 izobraževalnih programov (Občina Vojnik, 2019, str. 50).

Dokument vizije in strategije je bil izdelan na podlagi raziskave Občine Vojnik v letu 2018, kjer so prebivalci dodelili najslabšo oceno na področju izobraževanja »vsebinam za starejše občane« (Občina Vojnik, 2019, str. 48), in sicer so bili nezadovoljni s tem, da občina ne organizira (ali občani ne poznajo) izobraževalnih vsebin, da je premalo sodobnih vsebin, kot so računalništvo, komunikacije, jeziki ..., podali so mnenje, da so v občini dobra društva in delavnice, vendar je udeležba starejših slaba (Občina Vojnik, 2019, str. 49).

V občini je leta 2022 vsaj eno neformalno izobraževanje (predavanje, delavnica ali tečaj) organiziralo (poleg knjižnice) več društev in zavodov s področja kulture, športa, turizma, kmetijstva, medgeneracijski center in posamezniki, ki so registrirani na območju Občine Vojnik (L. Sreš, osebna komunikacija, 26. 4. 2023). Poleg zgoraj omenjenih so leta 2022 organizirale na tem območju delavnice in predavanja tudi Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije - Zavod Celje, krajevne organizacije Rdečega Križa, Medobčinsko društvo delovnih invalidov Celje, Center ponovne uporabe – PE Vojnik (L. Sreš, osebna komunikacija, 26. 4. 2023), Center za krepitev zdravja v okviru Zdravstvene postaje Vojnik (Rozman, 2022). V preteklih letih pa je imela v Vojniku izobraževanja tudi Ljudska univerza Celje (Dorn, 2021). Glede na vsebino izobraževanj je bilo največ, kar polovica, izvedenih s področja ročnih spretnosti, sledila so predavanja s kmetijskega področja (L. Sreš, osebna komunikacija, 26. 4. 2023).

4 PREDSTAVITEV RAZISKAVE O IZOBRAŽEVALNIH POTREBAH UPORABNIKOV MESTNE KNJIŽNICE LJUBLJANA

Leta 2011 je bila v Mestni knjižnici Ljubljana (v nadaljevanju MKL) opravljena empirična raziskava o zanimanju uporabnikov za udeležbo na izobraževanjih posameznih vsebinskih področij (Šinko, 2012, 2014). Z njo so želeli ugotoviti, »ali se zanimanje uporabnikov knjižnice za posamezna vsebinska področja izobraževanja razlikuje glede na spol, starost in stopnjo izobrazbe.« (Šinko, 2012, str. 57) Osnovni raziskovalni metodi sta bili deskriptivna in kavzalna neeksperimentalna. Z deskriptivno metodo se opisujejo raziskovalni pojavi brez vzročnih pojasnjevanj, s kavzalno neeksperimentalno metodo pa se raziskovalni pojavi poskušajo vzročno pojasniti na način, da se opazuje trenutno stanje in se ne spreminja stvarnosti ali pripravljaja novih situacij (Sagadin, 1993).

V anketiranje so bili vključeni odrasli uporabniki MKL-ja, ki so bili glede na takrat veljavne Standarde za splošne knjižnice (2005) opredeljeni kot uporabniki, starejši od 15 let. Vseh zbranih veljavnih vprašalnikov je bilo 943, kar je pomenilo približno odstotek vseh odraslih aktivnih članov MKL. Uporabniki so bili izbrani priložnostno izmed uporabnikov, ki so v določenem časovnem okviru obiskali knjižnico ali spletno stran MKL. V anketnem vzorcu je bilo 230 (24,4 %) moških in 713 (75,6 %) žensk – v vzorcu je bil delež moških nekoliko slabše zastopan kot med aktivnimi člani MKL. Izobrazbena struktura anketirancev je bila glede na izobrazbeno sestavo na nacionalni ravni zelo visoka (50,8 % anketirancev je bilo z višjo, visoko

ali univerzitetno izobrazbo, 41,3 % s srednješolsko, 3,9 % z magisterijem ali doktoratom in 4,4 % z osnovnošolsko izobrazbo). Glede na starost so uporabnike razdelili v tri kategorije; starostna struktura je bila naslednja: 31 % anketirancev je bilo starih od 15 do 31 let, 52 % jih je bilo v kategoriji od 31 do 55 let in 17 % v kategoriji nad 55 let. Anketo je sestavljalo devet vprašanj zaprtega tipa in eno vprašanje odprtega tipa (Šinko, 2014). Vprašanje o stopnji zanimanja za udeležbo na izobraževanju je vključevalo 36 različnih tematskih področij in anketiranci so za vsakega izmed njih izbirali med odgovori DA, NE, MOGOČE. Zbiranje podatkov je potekalo v enotah MKL in na njihovi spletni strani en mesec. V raziskavi so ugotovili, da največji delež anketiranih zanima udeležba na izobraževanjih s področja potovanj, tujih jezikov, kulinarike, književnosti, javnega nastopanja, zdravja, umetnosti in plesa. Najmanjši interes so anketiranci pokazali za področja politike, avtomobilizma, tehnike, matematike, športa, sociologije, prava in demokratičnega državljanstva. Kot najprimernejši termin za izobraževanje je največ anketiranih izbralo termin ob večerih ob delavnikih (41,9 %), sledijo termini: popoldne ob delavnikih (27,1 %), dopoldne ob delavnikih (16,1 %) in za 11,2 % anketiranih sobota dopoldne. V raziskavi so tudi ugotovili, da na izbiro termina pomembno vplivajo vse navedene demografske značilnosti (spol, starost in status). Kot najprimernejše obdobje leta za udeležbo na izobraževanju je največ anketiranih izbralo zimo (52,2 %), sledili so odgovori jesen, pomlad in poletje. Tudi pri tem vprašanju so na izbiro najprimernejšega obdobja leta za izobraževanje pomembno vplivale vse demografske značilnosti.³

Navedena raziskava je bila za nas zanimiva, ker je edina večja objavljena raziskava splošne knjižnice o izobraževalnih potrebah njenih uporabnikov v Sloveniji. Raziskavo in njene rezultate smo podrobno predstavili, ker smo se pri pripravi metodologije za raziskavo, ki smo jo izvedli v Knjižnici Vojnik, zgledovali po njej in ker smo tudi nekatere njene rezultate primerjali z rezultati naše raziskave.

³ Bolj podrobni rezultati raziskave so predstavljeni v člankih (Šinko, 2012, 2014).

5 RAZISKAVA

5.1 NAMEN IN CILJI RAZISKAVE

Da bi čim boljše odgovorili na potrebe uporabnikov knjižnice Vojnik in lokalne skupnosti, smo se odločili, da izvedemo raziskavo o izobraževalnih potrebah in interesih uporabnikov knjižnice, omejeno na krajevno knjižnico Vojnik. Pri tem naj izpostavimo, da imajo uporabniki knjižničnih storitev vse večjo vlogo pri vrednotenju in razvoju knjižničnih storitev (Pinter, 2004, str. 34) – gre za pristop, »ki v središče knjižnične dejavnosti postavlja uporabnike (t. i. user-centered approach).« (Carol Kuhlthav, 1993, v Pinter, 2004, str. 34)

Namen raziskave je identifikacija izobraževalnih potreb in interesov uporabnikov v krajevni knjižnici Vojnik, njeni rezultati pa bodo služili kot podlaga za načrtovanje programa neformalnega izobraževanja za uporabnike v omenjeni enoti knjižnice.

Cilji raziskave so bili:

1. Ugotoviti značilnosti sedanjih in potencialnih uporabnikov Knjižnice Vojnik (demografske značilnosti ipd.).
2. Identificirati obstoječo ponudbo neformalnih izobraževalnih programov v občini Vojnik.
3. Ugotoviti izobraževalne potrebe in interese uporabnikov krajevne knjižnice Vojnik.

Prva dva cilja smo dosegli s pomočjo t. i. analize dokumentacije (Bukovec idr., 2013, str. 27), pri čemer smo pridobili podatke z analizo podatkov iz Statističnega urada RS, letnega programskega in finančnega poročila OKC, zakonodaje, strateških dokumentov, strokovnih standardov področja, pregleda izobraževalnih programov in drugih virov ter jih predstavili v prvem delu naloge – v poglavju Knjižnica Vojnik in izvajanje dejavnosti za uporabnike. Ker smo predvidevali, da iz vseh zbranih podatkov ne bo mogoče dobiti odgovorov, da bi dosegli tretji cilj, smo se odločili, da raziskovalne podatke pridobimo tudi s pomočjo anketne metode, in sicer ankete v ožjem smislu (Ambrožič, 2005, str. 24), kjer gre za »pisno zbiranje podatkov o stališčih in mišljenjih na reprezentativnem vzorcu anketirancev s pomočjo vprašalnika«. Za to metodo smo se odločili, ker je ekonomična, saj omogoča v kratkem času zbrati veliko število podatkov (Ambrožič, 2005, str. 28). Anketiranje smo opravili s pomočjo spletnega vprašalnika oz. spletne ankete.

Ob tem smo oblikovali naslednje hipoteze:

H1: Domnevamo, da so uporabniki zainteresirani za udeležbo v neformalnih izobraževanjih.

H2: Domnevamo, da so uporabniki zainteresirani za udeležbo v različnih neformalnih izobraževanjih.

H3: Predpostavljamo, da so potencialni udeleženci izobraževanj bolj zainteresirani za krajša izobraževanja (predavanja, delavnice).

H4: Domnevamo, da potencialni udeleženci izobraževanj želijo, da so vsa izobraževanja brezplačna.

H5: Predpostavljamo, da bodo potencialni udeleženci izobraževanj kot najboljši letni čas izvedbe izobraževanj izbrali zimo.

H6: Domnevamo, da bodo potencialni udeleženci izobraževanj zainteresirani za obisk izobraževanja v popoldanskem času.

Pri pripravi metodologije za spletno anketo smo se zgledovali po vprašalniku raziskave, ki jo je opravila MKL (Šinko, 2012, 2014), in sicer pri pripravi nabora tematskih področij za neformalna izobraževanja, pri pripravi vprašanj za najboljši termin in letni čas, pri čemer smo vprašanja prilagodili razmeram v občini Vojnik – glede na število in značilnosti prebivalcev v občini, podeželsko okolje in s tem predvidoma drugačne izobraževalne potrebe.

5.2 ANKETA IN ANKETIRANCI

V okviru raziskave smo izvedli anketiranje naključnih uporabnikov Knjižnice Vojnik. V spletni aplikaciji 1KA smo izdelali spletno anketo, ki je obsegala 15 vprašanj zaprtega, polodprtega in odprtega tipa (Priloga 1). Anketni vprašalnik je bil zasnovan tako, da je omogočil izpuščanje posameznih vprašanj (npr. pri prvem vprašanju, v kolikor je anketiranec odgovoril z ne). Anketiranje je bilo anonimno. Anketo smo izvedli med 25. januarjem in 15. februarjem 2023.

Vabilo k izpolnjevanju ankete smo objavili na spletni strani MojaObčina.si, in sicer na podstrani Občine Vojnik, in na Facebook strani Osrednje knjižnice Celje. V knjižnici Vojnik smo uporabnikom, ki so v prej omenjenem časovnem obdobju obiskali knjižnico, delili letake z vabilom k sodelovanju v anketi, ki je vsebovalo tako spletno povezavo do ankete kot tudi QR-kodo, ki je uporabnika usmerila na anketo. Za uporabnike, ki niso želeli izpolniti spletne ankete,

smo imeli pripravljene natisnjene vprašalnike, ki smo jih po končanem anketiranju vnesli v orodje 1KA.

V anketi je sodelovalo 83 anketirancev, od teh 2 anketiranci nista odgovorila na vprašanja o demografskih podatkih. Med 81 anketiranci, ki so odgovorili na demografska vprašanja, je bilo 88 % žensk in 12 % moških.

Preglednica 2: Spol anketirancev

Spol	Št. anketirancev
Moški	10
Ženske	71
Skupaj	81

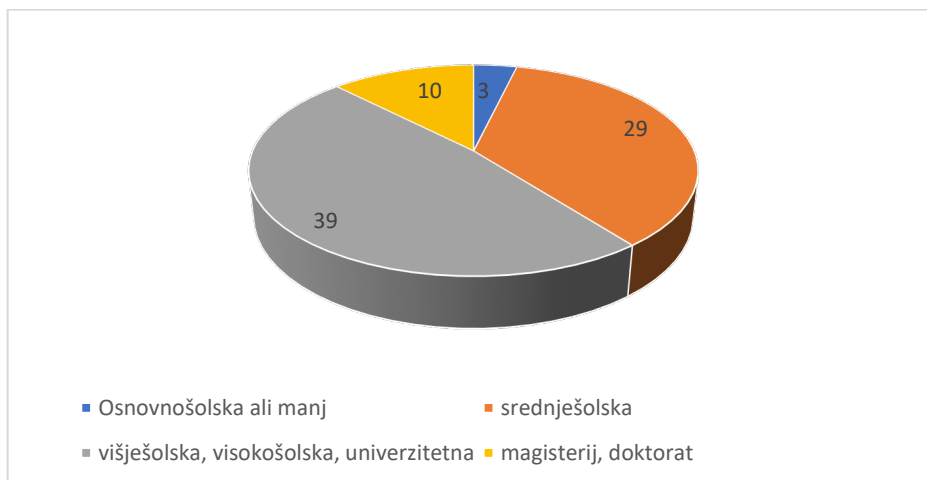
Glede na starostno obdobje je bilo največ anketirancev starih od 36 do 45 let (19), sledijo anketiranci iz starostne skupine od 56 do 65 let (17), nato anketiranci iz skupine od 26 do 35 let (14), anketiranci iz skupine 66 let in več (13) in anketiranci iz starostne skupine od 46 do 55 let (13). Najmanj anketirancev, iz vsake starostne skupine po 2, je bilo starih od 15 do 25 let ter 14 let in manj. Preglednica 3 kaže, da so bile starostne skupine sodelujočih v anketi enakomerno zastopane, razen v prvih dveh starostnih obdobjih (predvidevamo, da sta razloga za slednje dva: v teh dveh starostnih obdobjih so osnovnošolci in srednješolci, ki jih neformalna izobraževanja mogoče ne zanimajo, saj se še formalno izobražujejo, študentov pa je med člani Knjižnice Vojnik relativno malo).

Preglednica 3: Starost anketirancev

Starost	Št. anketirancev
14 let ali manj	2
15 do 25 let	2
26 do 35 let	14
36 do 45 let	19
46 do 55 let	13
56 do 65 let	17
66 let in več	14
Skupaj	81

Po izobrazbeni strukturi (Slika 2) je bilo največ anketirancev z višješolsko, visokošolsko in univerzitetno izobrazbo (39), sledijo anketiranci s srednješolsko izobrazbo (29), 10 jih je imelo

magisterij oz. doktorat in trije osnovnošolsko izobrazbo ali manj (ti anketiranci so bili iz starostnih skupin 14 let in manj ter od 15 do 25 let).

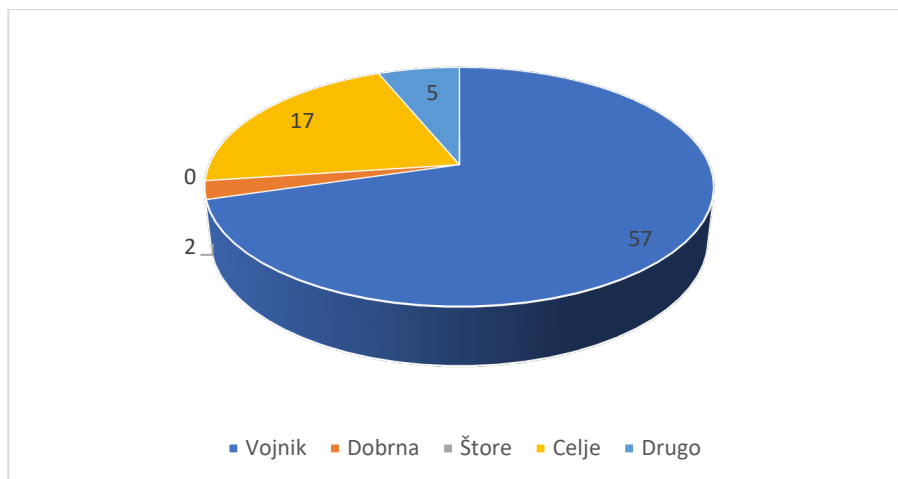
Slika 2: Izobrazbena struktura anketirancev (n = 81)

Preglednica 4 kaže, da je imelo največ anketiranih status zaposlenih (nekaj več kot polovica – 53 %), sledijo upokojeneci (dobra tretjina – 32 %), 6 % je bilo brezposelnih, 4 % nezaposlenih, in po 2 % dijakov in osnovnošolcev. Med anketiranimi ni bilo nobenega študenta.

Preglednica 4: Status anketirancev

Status	Št. anketirancev
Osnovnošolec	2
Dijak	2
Študent	0
Zaposlen	43
Brezposeln	5
Nezaposlen	3
Upokojenec	26
Skupaj	81

Zanimalo nas je tudi, v kateri občini imajo anketiranci stalno prebivališče. Slika 3 prikazuje, da ima večina anketirancev stalno bivališče v Občini Vojnik (70 %), sledijo anketiranci iz Mestne občine Celje (21 %), iz Občine Dobrna (2 %), v drugih občinah ima stalno prebivališče 6 % anketirancev (Mozirje, Žalec in Šentjur).

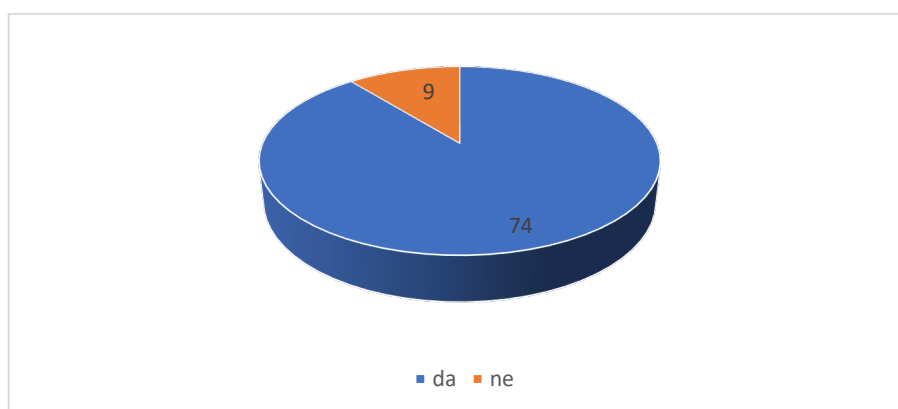

Slika 3: Občina stalnega prebivališča (n = 81)

72 anketiranih oseb (89 %) je članov Osrednje knjižnice Celje.

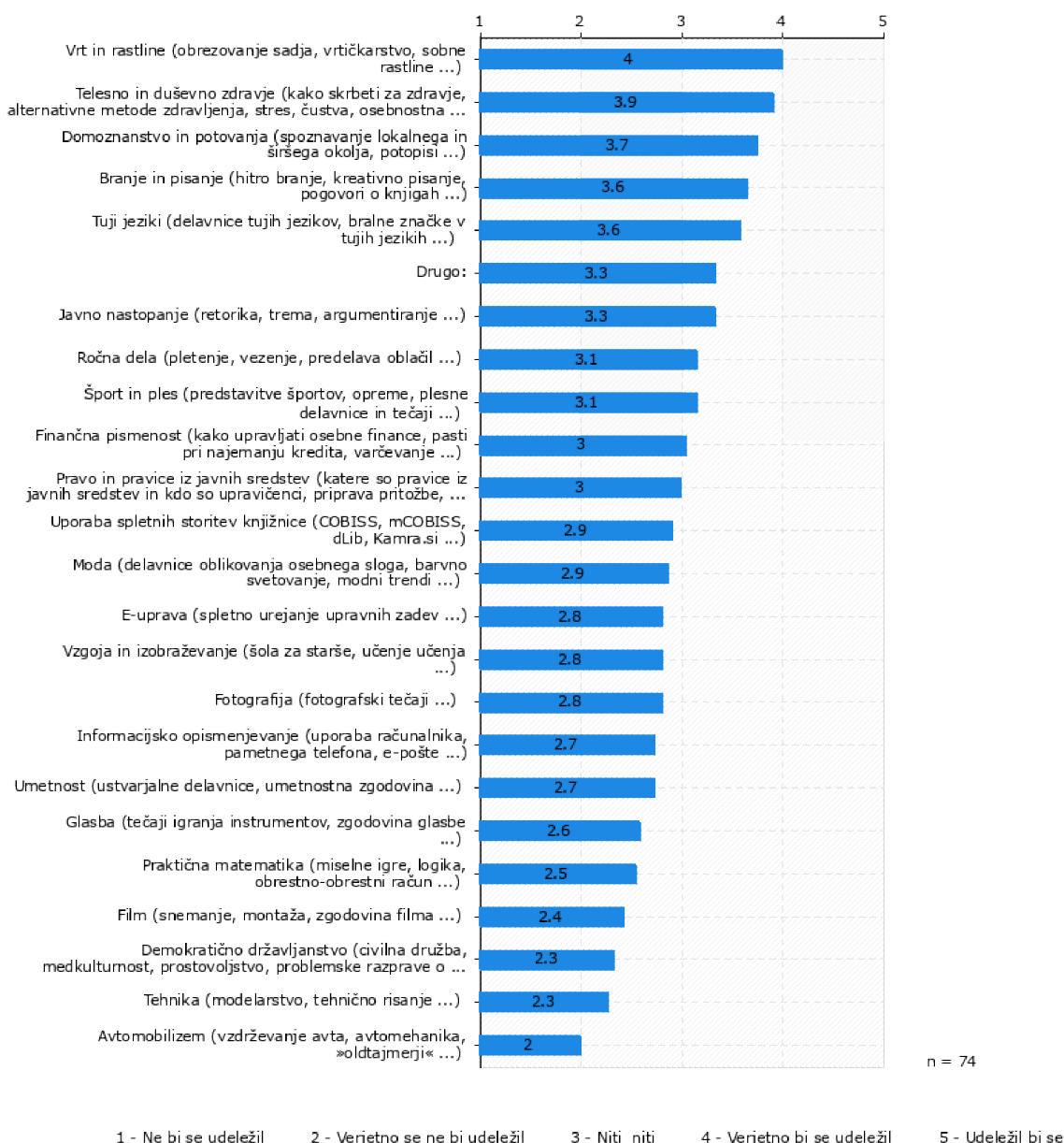
5.3 REZULTATI ANKETE

Na prvo anketno vprašanje je odgovorilo 83 oseb. 74 anketirancev (kar predstavlja 89 % anketiranih oseb) je odgovorilo, da bi se v Knjižnici Vojnik udeležili neformalnih izobraževanj na različne teme, 9 oseb (11 %) pa se izobraževanj ne bi udeležilo. Slednje smo povprašali tudi po vzroku, zakaj se tovrstnih izobraževanj ne bi udeležili. Za tiste anketirance, ki so odgovorili z ne, so sledila samo še vprašanje o razlogu, zakaj ne, in demografska vprašanja. Med razlogi za neudeležbo so anketirani navedli: oddaljenost knjižnice Vojnik, v knjižnici si izposojajo le knjige in pa slaba informiranost, kar je po našem mnenju nelogičen odgovor, ker smo jih spraševali o načrtovanih dogodkih v prihodnje, ne pa, zakaj se niso udeležili preteklih izobraževanj.

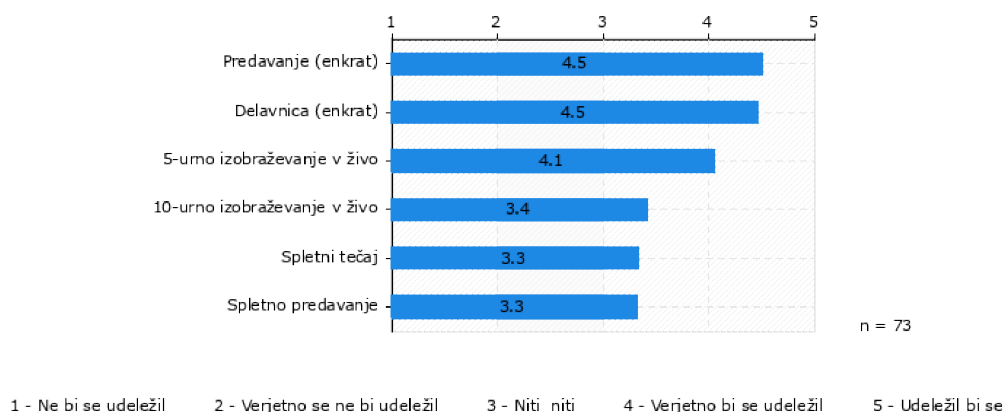
Slika 4: Delež anketirancev, ki bi se udeležili neformalnih izobraževanj v Knjižnici Vojnik (n = 83)

Sledilo je drugo vprašanje, in sicer o tem, katerih tematskih izobraževanj bi se uporabniki udeležili. Na vprašanje je odgovorilo 74 anketirancev. Navedenih je bilo 24 tem in ena odprta možnost, kjer so lahko sami predlagali temo. Odgovarjali so s pomočjo lestvice, in sicer so imeli na razpolago naslednje odgovore: ne bi se udeležil, verjetno se ne bi udeležil, niti se ne bi niti bi se udeležil, verjetno bi se udeležil in udeležil bi se. Slika 5 prikazuje povprečno oceno pri vsaki temi, ob tem je »ne bi se udeležil« predstavljalo oceno 1, »verjetno se ne bi udeležil« oceno 2, »niti se ne bi niti se bi« oceno 3, »verjetno se bi udeležil« oceno 4 in »udeležil bi se« oceno 5. Iz povprečja odgovorov za vsako temo smo dobili teme, ki anketirance najbolj zanimajo in katere jih najmanj zanimajo. Ugotavljamo, da udeležence ankete najbolj zanimajo izobraževanja na teme: vrt in rastline, telesno in duševno zdravje, domoznanstvo in potovanja, branje in pisanje ter tuji jeziki (povprečne ocene od 3,6 do 4). Najmanj pa jih zanimajo izobraževanja o avtomobilizmu, tehniki, demokratičnem državljanstvu, filmu in praktični matematiki (povprečne ocene od 2 do 2,5). Dva anketiranca sta predlagala še dodatne teme, in sicer: kaligrafija, bonton in medgeneracijsko sodelovanje v skupnosti.

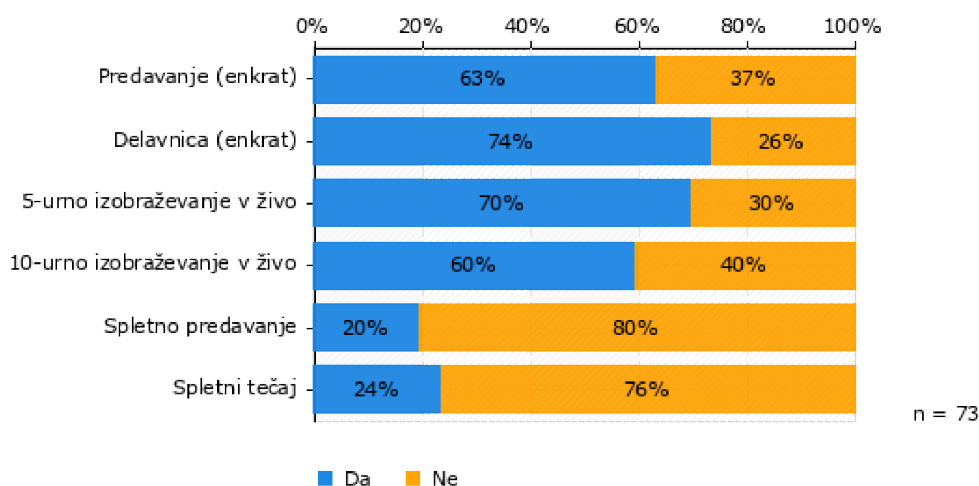
Slika 5: Povprečna ocena udeležbe anketirancev po posameznih temah izobraževanja

V tretjem vprašanju smo anketirance spraševali, katera oblika izobraževanja bi jim najbolj ustrezala. Za vsako obliko so odgovarjali po lestvici: ne bi se udeležil (ocena 1), verjetno bi se udeležil (ocena 2), niti se ne bi niti bi se udeležil (ocena 3), verjetno bi se udeležil (ocena 4) in udeležil bi se (ocena 5). Na to vprašanje je odgovorilo 63 anketirancev. Največ jih je zainteresiranih za izobraževanje v obliki enkratnega predavanja in enkratne delavnice, manjše zanimanje je za večurno izobraževanje v živo, najmanj verjetno pa bi se udeležili spletnega tečaja in spletnega predavanja.

Slika 6: Želena oblika izobraževanja

Pri naslednjem vprašanju smo uporabnike vprašali, če bi bili za posamezno obliko izobraževanja pripravljeni prispevati določen znesek. Na vprašanje je odgovorilo 73 anketirancev. Skoraj tri četrtine vprašanih (74 % oz. 53) bi bilo pripravljenih prispevati določen znesek za enkratno delavnico, 70 % anketiranih oz. 51 oseb bi bilo pripravljenih prispevati za 5-urno izobraževanje, 63 % oz. 45 oseb za enkratno predavanje v živo, 60 % oz. 43 oseb za 10-urno izobraževanje v živo. Najmanj anketirancev je pripravljenih prispevati določen znesek za spletni tečaj in spletno predavanje.

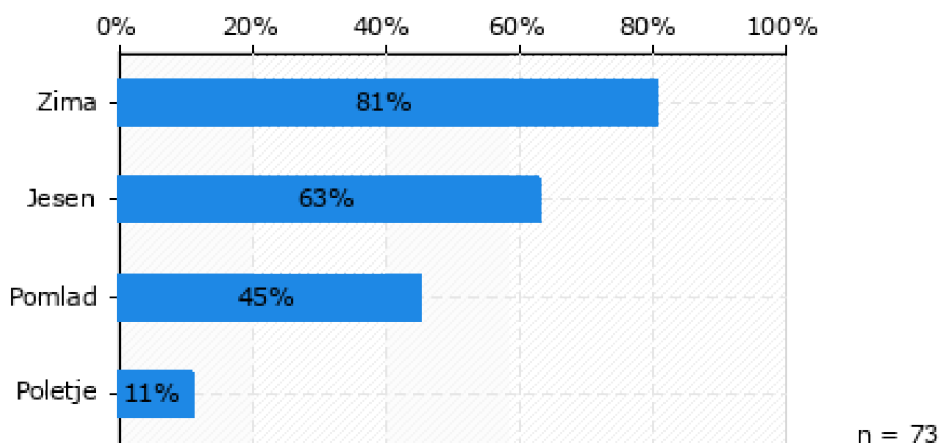

Slika 7: Delež anketirancev, ki bi bili pripravljeni za določeno obliko izobraževanja kriti del stroškov

Tiste, ki so odgovorili, da bi bili pripravljeni finančno prispevati za izobraževanje, smo povprašali po znesku, ki bi ga bili pripravljeni plačati. Na to vprašanje je odgovorilo 62

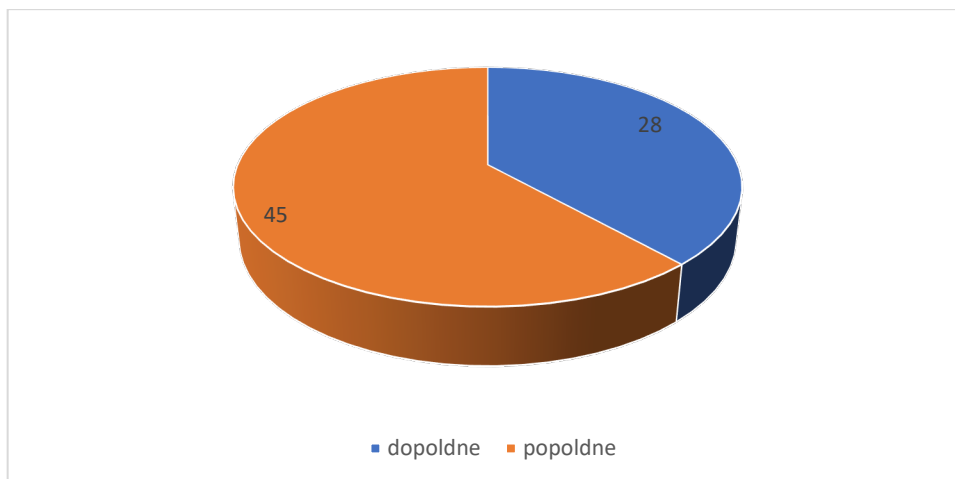
anketirancev. Največ bi jih bilo pripravljenih prispevati do 10 EUR (7 oseb oz. 14 %), sledi znesek do 20 EUR (6 oseb oz. 11 %), enako število jih je pripravljenih prispevati nad 25 EUR (pri tem naj izpostavimo en odgovor, ko bi bil anketiranec pripravljen plačati znesek od 50 do 100 EUR). Do 5 EUR bi prispevale 3 osebe oz. 6 %. Kar 11 oseb ali 20 % pa ni navedlo zneska, ampak je odgovorilo, da bi bil znesek odvisen od teme ali dolžine izobraževanja ali na vprašanje ni odgovorilo.

V nadaljevanju nas je zanimalo, kateri letni čas je najprimernejši za izvedbo izobraževanj. Na vprašanje je odgovorilo 73 anketirancev. Največ (59) bi se jih udeležilo izobraževanja pozimi, sledi jesen (46), nato pomlad (33), poleti pa bi se jih bilo pripravljenih udeležiti zelo malo (8).

Slika 8: Najprimernejši letni čas za udeležbo na izobraževanjih

Glede na to, da je Knjižnica Vojnik odprta med ponedeljkom in petkom, nas je zanimalo, kateri del dneva bi bil po mnenju anketirancev bolj primeren za izobraževanja. 45 od 73 anketirancev je izbralo popoldanski termin.

Slika 9: Najprimernejši čas dneva za udeležbo na izobraževanjih (n = 73)

6 RAZPRAVA

Pri naši raziskavi nas je najbolj presenetilo, da je kljub aktivnem nagovarjanju potencialnih anketirancev in promociji ankete v njej sodelovalo manj kot 100 oseb. Na to je lahko mogoče vplival razlog, da jih udeležba na neformalnih izobraževanjih ne zanima in se jim zato ni zdelo smiselno reševati ankete. Med mogočimi razlogi so lahko tudi pomanjkanje časa ali jih tematika ne zanima ali kaj drugega. V prihodnje bi bilo potrebno razmisliti, kako uporabnike še bolj motivirati za sodelovanje v raziskavi – morda z daljšim časom, ki je na voljo za izpolnjevanje anketnega vprašalnika (npr. en mesec ali en mesec in pol, ker nekateri uporabniki prihajajo v knjižnico točno na tri tedne, kolikor je izposojevalni rok gradiva, več je takih, ki izposojevalni rok podaljšajo in v vmesnem času knjižnice ne obiščejo), s promocijo raziskave preko drugih medijev – spletnih strani, s sponzoriranimi oglasnimi sporočili ipd. Presenetilo nas je tudi, da je bilo največ (19) anketirancev starih od 36 do 45 let, druga najbolj zastopana skupina pa so bili stari od 56 do 65 let (17 oseb). Pričakovali smo, da se bo anketiranja udeležilo največ oseb iz starostne skupine 66 let in več (teh je bilo 14), kajti v Viziji in strategiji razvoja občine ... (Občina Vojnik, 2019) je na področju izobraževanja naveden cilj, povečati število izobraževalnih programov za starejšo populacijo, medtem ko za druga starostna obdobja, ki spadajo pod izobraževanje odraslih, ni bilo določenih ciljev. Ne tako visoko udeležbo starostne skupine 66 let in več v anketi si lahko razlagamo z domnevo, da se mogoče tej skupini ne zdi tako pomembno sodelovati v raziskavi ali jim je bila anketa težje dostopna (ne spremljajo spletnih strani dogodkov v občini ali družbenih omrežij ali če niso v tem času obiskali knjižnice, mogoče niso vedeli zanjo) ipd. Prav tako nas je presenetilo, da je bilo največ anketirancev z

visokošolsko izobrazbo – teh je bilo 39 (pričakovali smo, da jih bo največ s srednješolsko izobrazbo – teh je bilo 29), kar lahko verjetno povežemo z dejstvom, da je med populacijo starih do 65 let več oseb z visokošolsko izobrazbo kot v populaciji, starih 66 let in več. Ne moremo pa primerjati našega anketnega vzorca z izobrazbeno strukturo aktivnih članov knjižnice, ker teh podatkov knjižnica ne zbira. Je pa bil v anketnem vzorcu delež upokoјencev, v primerjavi z deležem v statusni strukturi aktivnih članov, višji (glej Slika 1 in Preglednica 4).

Prvo hipotezo, kjer smo domnevali, da so uporabniki zainteresirani za udeležbo na neformalnih izobraževanjih, lahko potrdimo, saj je 74 od 83 (ali 89 %) anketirancev odgovorilo, da bi se udeležili neformalnih izobraževanj na različne teme v Knjižnici Vojnik. Med razlogi, po katerih smo vprašali tiste, ki se izobraževanj v knjižnici ne bi udeležili, so le-ti navedli, da si v knjižnici izposojajo samo knjige – kar lahko kaže na to, da ljudje knjižnice še ne dojemajo kot prostora, kjer se lahko poleg izposoje knjig vključijo v različne oblike neformalnega izobraževanja. Navedba razloga oddaljenost knjižnice Vojnik bi lahko bila posledica tega, da so na vprašanja odgovarjali tudi prebivalci občin Mozirje, Žalec, Šentjur in Celje (slednje je od Vojnika oddaljeno najmanj – približno 10 km). V prihodnjih raziskavah bi veljalo anketirance vprašati, kaj bi jih pritegnilo k udeležbi v neformalnem izobraževanju.

Pri drugi hipotezi smo domnevali, da so uporabniki zainteresirani za udeležbo na različnih neformalnih izobraževanjih, in tudi to hipotezo lahko potrdimo. Največ zanimanja je za temo vrt in rastline, kar je lahko posledica tega, da ima veliko prebivalcev glede na podeželsko okolje možnost imeti vrt in gojiti rastline. Pri analizi obstoječih neformalnih izobraževanj v občini smo ugotovili, da ponujata izobraževanja s področja kmetijstva Društvo podeželskih žena Meta in Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije - Zavod Celje, zato bi se bilo smiselno v primeru organizacije izobraževanj povezati z njima, hkrati pa tudi uporabnike povprašati, kaj konkretnije si želijo slišati s tega področja. Druga najbolj zanimiva tema je telesno in duševno zdravje. V okviru Zdravstvene postaje Vojnik deluje Center za krepitev zdravja, ki že izvaja določene delavnice na temo zdravja, zato bi bilo smiselno v knjižnici dopolniti izobraževanja s področij, ki jih tam ne pokrivajo, hkrati pa se povezati z njimi za sodelovanje. Za tretjo najbolj zanimivo temo za uporabnike, domoznanstvo in potovanja, smo z analizo ugotovili, da je v letu 2022 največ dogodkov, ki predstavljajo to temo, pripravila ravno knjižnica (praktično spoznavanje te teme z različnimi pohodi, izleti ipd. pa je v domeni drugih organizacij v kraju). Tuji jeziki so bili med prvimi petimi najbolj zaželenimi temami za izobraževanje. Pri tem naj

izpostavimo, da je bilo pomanjkanje ponudbe učenja tujih jezikov kot vsebine za starejše občane omenjeno tudi v raziskavi Občine Vojnik pri pripravi njene razvojne strategije (Občina Vojnik, 2019, str. 49).

Tretjo hipotezo, v kateri smo predpostavljali, da so potencialni udeleženci izobraževanj bolj zainteresirani za krajša izobraževanja (predavanja, delavnice), lahko potrdimo, saj je bila povprečna ocena verjetnosti, da se udeležijo teh dveh oblik, kar 4,5 od 5. Kar visoko oceno je dobilo tudi 5-urno izobraževanje v živo (4,1). Pri tem naj izpostavimo, da tema tuji jeziki, ki je bila med pet najbolj zanimivimi temami, ni izvedljiva z enkratnim predavanjem ali delavnico, ampak zahteva daljšo obliko izobraževanja. Da so spletni tečaji in delavnice dobili povprečno oceno 3,3, lahko izhaja iz dejstva, ugibamo, da si ljudje danes želijo srečevanj v živo, saj so bila le-ta v preteklih letih zaradi epidemičnih ukrepov onemogočena ali zelo omejena. Hkrati pa se ta ocena vseeno nagiba na pozitivno stran – bolj je verjetno, da bi se te oblike udeležili, kot ne udeležili, kar je lahko posledica tega, da je bila večina anketirancev starih do 65 let, ki so na splošno bolj pismeni na IKT področju (so delovno aktivno prebivalstvo).

S četrto hipotezo smo domnevali, da potencialni udeleženci izobraževanj želijo, da so vsa izobraževanja brezplačna – to hipotezo lahko ovržemo, saj je skoraj tri četrtine vprašanih odgovorilo, da bi bilo pripravljenih prispevati določen znesek, pri tem pa je bilo največ odgovorov, da so pripravljeni prispevati do 10 EUR. Čeprav bo tudi v prihodnje knjižnica težila k temu, da je njena ponudba izobraževanj brezplačna, je dobro vedeti, da bi bili uporabniki pripravljeni za določena izobraževanja nekaj prispevati; v mislih imamo predvsem daljša izobraževanja, npr. za tuje jezike.

Potrdimo lahko tudi peto hipotezo, kjer smo predvideli, da bodo potencialni udeleženci izobraževanj kot najprimernejši čas izbrali zimsko obdobje, kar 81 % anketirancev je namreč izbralo to možnost. Pri tem je zanimivo, da so enak letni čas izbrali tudi anketiranci v raziskavi MKL-ja (Šinko, 2012, 2014) – za ta letni čas se je v njihovi raziskavi odločilo 51 % anketiranih. Nismo pa raziskovali, kot so v primeru raziskave MKL, katera starostna skupina uporabnikov je bila bolj naklonjena zimi ali drugim letnim časom, kajti naš raziskovalni vzorec je bil dosti manjši in tudi populacija, za katero knjižnica pripravlja dejavnosti, je dosti manjša. Tako je bilo v primeru naše raziskave najvažnejše ugotoviti, kdaj bi se izobraževanja udeležilo največ udeležencev.

Šesto hipotezo prav tako potrjujemo – pravilno smo namreč domnevali, da bo največ potencialnih uporabnikov – anketirancev izbralo za najbolj primeren čas izvedbe izobraževanj popoldne med delavniki. V raziskavi MKL-ja (Šinko, 2012, 2014) so imeli pri tem vprašanju na razpolago dosti več odgovorov kot mi (ne samo dopoldne in popoldne med delavniki), ker so odpiralni čas, število potencialnih uporabnikov in tudi kadrovske ter finančne zmožnosti te knjižnice dosti večje.

Glede nadaljnjih korakov pri zasnovi načrta programa neformalnih izobraževanj v Knjižnici Vojnik je potrebno poleg vsebinskih, časovnih in drugih, iz raziskave izhajajočih ugotovitev, razmisliti tudi o materialnih, finančnih, kadrovskih in drugih virih, ki jih ima na voljo knjižnica za izpeljavo programa. Izpostavili bi zlasti dva vidika – finančnega in kadrovskega. Glede na omejena sredstva, ki jih ima knjižnica na razpolago za organiziranje neformalnih izobraževanj, bi bilo smiselno iskati prostovoljce, recimo študente, aktivne upokojujence in druge zainteresirane, ki bi bili pripravljene lokalno skupnost obogatiti s svojimi znanji in doživetji (kot primer bi omenili temo domoznanstvo in potovanja, kajti zelo veliko ljudi danes potuje in se zanima za zgodovino in druge značilnosti ožjega in širšega okolja, v katerem živijo). Tema branje in pisanje, čemur strokovno rečemo bralna pismenost, je predvsem naloga knjižnic in izobraževalnih organizacij. Zato bi bilo potrebno to vlogo okrepiti tudi po krajevnih enotah OKC, in sicer predvsem za odraslo populacijo, kajti sodelovanje s šolami in vrtci, se pravi za otroke in mladino, v krajevnih enotah že poteka. Potrebno je razmisliti o tem, kdo bi bil znotraj sodelavcev OKC pripravljen izvajati izobraževanja s tega področja tudi za krajevne enote ali se povezati z drugimi izobraževalnimi organizacijami in posamezniki v lokalni skupnosti. V prihodnosti bi prav tako bilo smiselno razmisliti o možnosti, da bi knjižnica za pridobitev sredstev za izpeljavo izobraževanj v sodelovanju z domačimi in tujimi partnerskimi organizacijami zasnovala in prijavila projekt na kakšen slovenski ali mednarodni razpis (npr. Erasmus+). Med nasveti za uspešno dosego ciljev razvojne vizije občine (Občina Vojnik, 2019, str. 58) najdemo tudi naslednji nasvet: »Osredotočajte se na to, kar imate skupnega. Vsebinska in gospodarska sodelovanja niso le ena izmed možnih smeri razvoja, temveč bodo kmalu postala neobhoden koncept, saj je na voljo vedno manj denarja in se mora ta porabiti učinkovito.«

7 ZAKLJUČEK

Glede na rezultate raziskave lahko zaključimo, da so uporabniki zainteresirani za večjo ponudbo neformalnih izobraževanj v Knjižnici Vojnik in da so teme, ki jih najbolj zanimajo: vrt in rastline, telesno in duševno zdravje, domoznanstvo in potovanja, branje in pisanje ter tuji jeziki. Najbolj so zainteresirani za enkratna predavanja in delavnice v živo. Najprimernejši čas za izvedbo izobraževanj je zimsko popoldne med delavniki. Uporabniki so za določena izobraževanja pripravljene prispevati manjši znesek.

Menimo, da se bo morala pri načrtovanju in organizaciji izobraževalnih vsebin knjižnica povezati z društvi, zavodi in posamezniki na območju občine Vojnik, poiskati prostovoljce in sodelavce v OKC, ki bi bili pripravljene deliti znanje lokalni skupnosti v občini Vojnik. V prihodnosti pa za krepitev ponudbe neformalnih izobraževanj razmisliti o prijavi projekta na katerega izmed slovenskih ali mednarodnih razpisov. Enake načrte izobraževalnih vsebin bi lahko razširili po celotni knjižnični mreži OKC.

Naša raziskava je imela precej majhen vzorec, zato ne moremo rezultatov raziskave posploševati na celotno populacijo, lahko pa njene rezultate Knjižnica Vojnik uporabi za usmeritev pri načrtovanju organizacije neformalnih izobraževanj. Vsekakor pa bo potrebno izobraževalne potrebe uporabnikov spremljati tudi v prihodnje in prilagajati izobraževalne programe.

8 NAVEDENI VIRI IN LITERATURA

- Ambrožič, M. (2005). Anketna metoda. V A. Šauperl (ur.), *Raziskovalne metode v bibliotekarstvu, informacijski znanosti in knjigarstvu* (str. 23 – 52). Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo.
- Bukovec, B., Preskar, S. in Zupanc Grom, R. (2013). *Ugotavljanje potreb, organizacija in vodenje programov neformalnega izobraževanja odraslih. Učbenik programa za usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih. Zveza ljudskih univerz Slovenije.*

- Definicije statističnih spremenljivk 2022.* (2022). Narodna in univerzitetna knjižnica.
https://bibsist.nuk.uni-lj.si/assets/files/definicije_2022.pdf
- Dorn, M. (2. 11. 2021). *Delovanje Ljudske univerze Celje sega tudi do Občine Vojnik.* MojaObčina.si Vojnik. <https://www.mojaobcina.si/vojnik/novice/delovanje-ljudske-univerze-celje-sega-tudi-do-obcine-vojnik.html>
- Gujtman, M. (7. 3. 2023). Kaj prinaša nov pravilnik? *Knjižničarske novice.*
<https://knjiznicarske-novice.si/pravilnik-o-pogojih-za-izvajanje-knjiznicne-javne-sluzbe-2/>
- The IFLA-UNESCO Public Library Manifesto 2022.* (2022). International Federation of Library Associations and Institutions.
<https://repository.ifla.org/bitstream/123456789/2006/1/IFLA-UNESCO%20Public%20Library%20Manifesto%202022.pdf>
- Jelenc, S. (1996). *ABC izobraževanja odraslih.* Andragoški center Republike Slovenije.
- Jelenc, Z. (ur.). (1991). *Terminologija izobraževanja odraslih: z gesli in pojasnili v slovenščini ter z gesli v angleškem, francoskem, španskem, nemškem in italijanskem jeziku.* Pedagoški inštitut.
- Jelenc, Z. (2008). Vpliv koncepta in strategije vseživljenjskosti učenja na strokovno izrazje v vzgoji in izobraževanju. V P. Javrh (ur.), *Vseživljenjsko učenje in strokovno izrazje* (str. 9–21). Pedagoški inštitut.
- Jelenc, Z. (2016). *Vseživljenjskost učenja in izobraževanje odraslih.* Educa.
- Kanič, I., Leder, Z., Ujčič, M., Vilar, P. in Vodeb, G. (2011). *Bibliotekarski terminološki slovar.* Amebis. <http://www.termania.net/slovarji/85/bibliotekarski-terminoloski-slovar>
- Krajnc, A. (1979). *Izobraževanje ob delu: obča andragogika.* Dopisna delavska univerza.
- Ličen, N. (2006). *Uvod v izobraževanje odraslih: izobraževanje odraslih med moderno in postmoderno.* Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Oddelek za pedagogiko in andragogiko.
- Ličen, N. (2015). *Analiza izobraževalnih potreb: od identifikacije problema do načrtovanja izobraževalnega dogodka: priročnik za učni laboratorij.* Ljudska univerza Ajdovščina.
<https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-Y9QMFXY/3c9b8f12-4999-43b4-91aa-4985dfe24db4/PDF>
- Novljan, S. (2004). Izobraževalna moč splošnih knjižnic. *Knjižnica*, 48(3), 107–124.

- Občina Vojnik. (2019). *Vizija in strategija razvoja Občine Vojnik 2020–2030 na podlagi vrednot in stalne participacije občanov*. <https://vojniki.si/wp-content/uploads/2020/01/Obcina-Vojnik-2019-STRATEGIJA-2020-30.pdf>
- Osrednja knjižnica Celje. (2020). *Strateški načrt Osrednje knjižnice Celje za obdobje 2021–2025*. <https://www.knjiznica-celje.si/o-nas/o-knjiznici/katalog-informacij-javnega-znacaja>
- Osrednja knjižnica Celje. (2023). *Programsko in finančno poročilo za leto 2022*.
- Pinter, A. (2004). Od zadovoljnega k uspešnemu uporabniku knjižnic: konceptualni in metodološki elementi raziskovanja uporabnikov. *Knjižnica*, 48(3), 33–58.
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe. (2023). *Uradni list RS*, št. 28/2023.
- Rozman, M. (25. 5. 2022). *Center za krepitev zdravja*. MojaObčina.si Vojnik <https://www.mojaobcina.si/vojniki/novice/center-za-krepitev-zdravja-2.html>
- Sagadin, J. (1993). *Poglavja iz metodologije pedagoškega raziskovanja*. Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport.
- Statistični urad Republike Slovenije. (b. d.). *SiStat*. <https://pxweb.stat.si/SiStat/sl>
- Splošna deklaracija človekovih pravic. (2018). *Uradni list RS*, št. 24/2018.
- Standardi za splošne knjižnice: (za obdobje 1. maja 2005 do 30. aprila 2015)*. (2005) Nacionalni svet za knjižnično dejavnost.
- Strategija razvoja slovenskih splošnih knjižnic 2022-2027*. (2022). Združenje splošnih knjižnic. https://www.knjiznice.si/wp-content/uploads/2022/08/ZSK_Strategija-razvoja-slovenskih-splosnih-knjiznic-2022-2027_oblikovano.pdf
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice: (za obdobje 2018–2028)*. (2018). Ministrstvo za kulturo RS, Nacionalni svet za knjižnično dejavnost. <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MK/Zakonodaja-ki-ni-na-PISRS/Kulturna-dediscina/2ffbd52377/Strokovna-priporocila-in-standardi-za-splosne-knjiznice.pdf>
- Šinko, S. (2012). Splošne knjižnice in izobraževanje odraslih. *Andragoška spoznanja*, 18(3), 53–61. <http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-DF5DVSEV>
- Šinko, S. (2014). Izobraževalne potrebe uporabnikov splošne knjižnice. *Knjižnica*, 58(1-2), 57–80. <https://knjiznica.zbds-zveza.si/knjiznica/article/view/6091/5738>
- Štendler, J. (2010). Splošna knjižnica – priložnost za vseživljenjsko učenje: ponudba dejavnosti za odrasle v Knjižnici Cirila Kosmača Tolmin. *Andragoška spoznanja*, 16(4), 60–66. <http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-XOEBPNKF>
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic. (2003). *Uradni list RS*, št. 29/2003, 162/2022.

Ustava Republike Slovenije (URS). (1991). *Uradni list RS*, št. 33/1991-I, 42/1997 – UZS68, 66/2000 – UZ80, 24/2003 – UZ3a, 47, 68, 69/2004 – UZ14, 69/2004 – UZ43, 69/2004 – UZ50, 68/2006 – UZ121,140,143, 47/2013 – UZ148, 47/2013 – UZ90,97,99, 75/2016 – UZ70a, 92/2021 – UZ62a.

Zakon o knjižničarstvu (ZKnj-1). *Uradni list RS*, št. 87/2001, 96/2002 – ZUJIK, 92/2015.

PRILOGA 1: Anketni vprašalnik

Sem Barbara Jost, knjižničarka Knjižnice Vojnik, in v okviru zagovora bibliotekarskega izpita delam raziskavo o temi Izobraževalne potrebe in interesi uporabnikov Knjižnice Vojnik. Rezultati raziskave bodo služili kot podlaga za načrtovanje programa neformalnega izobraževanja v Knjižnici Vojnik. Prosimo, če si vzamete nekaj minut in s klikom na Naslednja stran pričnete z izpolnjevanjem ankete. Anketa je anonimna.

Q1 - Ali bi se udeležili neformalnih izobraževanj na različne teme, ki bi jih organizirala Knjižnica Vojnik? (Označite eno od možnosti.)

- Da
 Ne

IF (1) Q1 = [2] (Ne.)

Q2 - Če ne, zakaj? (Navedite razloge.) _____

IF (2) Q1 = [1]

Q3 - Katerih izobraževanj na spodaj navedene teme bi se udeležili? (Pri vsaki temi označite eno od možnosti.)

	Ne bi se udeležil	Verjetno se ne bi udeležil	Niti niti	Verjetno bi se udeležil	Udeležil bi se
E-uprava (spletno urejanje upravnih zadev ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Finančna pismenost (kako upravljati osebne finance, pasti pri najemanju kredita, varčevanje ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Informacijsko opismenjevanje (uporaba računalnika, pametnega telefona, e-pošte ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Uporaba spletnih storitev knjižnice (COBISS, mCOBISS, dLib, Kamra.si ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Javno nastopanje (retorika, trema, argumentiranje ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Branje in pisanje (hitro branje, kreativno pisanje, pogovori o knjigah ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Pravo in pravice iz javnih sredstev (katere so pravice iz javnih sredstev in kdo so upravičenci, priprava pritožbe, dedovanje, pravice delavcev ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Vrt in rastline (obrezovanje sadja, vrtničkarstvo, sobne rastline ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Tuji jeziki (delavnice tujih jezikov, bralne značke v tujih jezikih ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Vzgoja in izobraževanje (šola za starše, učenje učenja ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Telesno in duševno zdravje (kako skrbeti za zdravje, alternativne metode zdravljenja, stres, čustva, osebna rast, delavnice za krepitev zdravja ...)	☐	☐	☐	☐	☐

Avtomobilizem (vzdrževanje avta, avtomehnika, »oldtajmerji« ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Ročna dela (pletanje, vezenje, predelava oblačil ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Tehnika (modelarstvo, tehnično risanje ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Moda (delavnice oblikovanja osebnega sloga, barvno svetovanje, modni trendi ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Šport in ples (predstavitve športov, opreme, plesne delavnice in tečaji ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Domoznanstvo in potovanja (spoznavanje lokalnega in širšega okolja, potopisi ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Umetnost (ustvarjalne delavnice, umetnostna zgodovina ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Fotografija (fotografski tečaji ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Film (snemanje, montaža, zgodovina filma ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Glasba (tečaji igranja instrumentov, zgodovina glasbe ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Praktična matematika (miselne igre, logika, obrestno-obrestni račun ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Demokratsko državljanstvo (civilna družba, medkulturnost, prostovoljstvo, problemske razprave o politiki in družbenih vprašanjih ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Drugo:	☐	☐	☐	☐	☐

(2) Q1 = [1]

Q4 - Katere oblike izobraževanja bi se udeležili? (Pri vsaki obliki označite eno od možnosti.)

	Ne bi se udeležil	Verjetno se ne bi udeležil	Niti niti	Verjetno bi se udeležil	Udeležil bi se
Predavanje (enkrat)	☐	☐	☐	☐	☐
Delavnica (enkrat)	☐	☐	☐	☐	☐
5-urno izobraževanje v živo	☐	☐	☐	☐	☐
10-urno izobraževanje v živo	☐	☐	☐	☐	☐
Spletno predavanje	☐	☐	☐	☐	☐
Spletni tečaj	☐	☐	☐	☐	☐

IF (2) Q1 = [1]

Q5 - Knjižnica Vojnik zdaj izvaja samo brezplačne oblike izobraževanj. Ali bi bili pripravljeni za razširjen program izobraževalnih vsebin prispevati določen znesek?

	Da	Ne
Predavanje (enkrat)	☐	☐
Delavnica (enkrat)	☐	☐
5-urno izobraževanje v živo	☐	☐
10-urno izobraževanje v živo	☐	☐

Spletno predavanje
Spletni tečaj

IF (3) Q5a = [1] or Q5b = [1] or Q5c = [1] or Q5d = [1] or Q5e = [1] or Q5f = [1]

Q6 - Koliko bi bili pripravljene prispevati? _____

(2) Q1 = [1]

Q7 - Katero obdobje leta bi bilo za vas najprimernejše za udeležbo na izobraževanju?

Možnih je več odgovorov

- Pomlad
- Poletje
- Jesen
- Zima

IF (2) Q1 = [1]

Q8 - Kateri termin je za vas najprimernejši za udeležbo na izobraževanju? (Obkrožite eno izmed možnosti.)

- Dopoldne med delavniki.
- Popoldne med delavniki.

Q9 - Prosim vas, da izpolnite še naslednje demografske podatke:

Q10 - Spol

- Moški
- Ženski

Q11 - Starost

- 14 let ali manj
- 15 do 25 let
- 26 do 35 let
- 36 do 45 let
- 46 do 55 let
- 56 do 65 let
- 66 in več

Q12 - Izobrazba

- Osnovnošolska ali manj
- Srednješolska
- Višješolska, visokošolska, univerzitetna
- Magisterij, doktorat

Q13 - Status

- Osnovnošolec
- Dijak
- Študent
- Zaposlen
- Brezposeln
- Nezaposlen

Upokojenec

Q14 - Občina stalnega prebivališča

- Vojnik
- Dobrna
- Štore
- Celje
- Drugo:

Q15 - Ali ste član Osrednje knjižnice Celje? (Označite eno od možnosti.)

- Da.
- Ne.